

E - SAVJETOVANJE, obrt za usluge, vl. Antonio Erceg
Vukomerec 36, 10 000 Zagreb, Hrvatska
E: antonio@esavjetovanje.hr | W: www.esavjetovanje.hr
OIB: 47026491707 | MB: 97911518
IBAN: HR11236000011027181 | SWIFT: ZBAHR2X

EDUKACIJA O JEDNAKIM MOGUĆNOSTIMA I NEDISKRIMINACIJI

1. Uvod

Jednake mogućnosti na radnom mjestu temeljna su odrednica društva s visokom razinom socijalne uključenosti, koja je povezana s niskom stopom nezaposlenosti i socijalnim mirom. Suzbijanje diskriminacije i upravljanje raznolikošću u organizacijama ključno je za postizanje jednakosti na tržištu rada. Poslodavci su obavezni poštivati sve odredbe Zakona o suzbijanju diskriminacije (NN, br. 85/08, 112/12) kojima se promiče jednakost i uređuje zaštita od diskriminacije na osnovi rase ili etničke pripadnosti ili boje kože, spola, jezika, vjere, političkog ili drugog uvjerenja, nacionalnog ili socijalnog podrijetla, imovnog stanja, članstva u sindikatu, obrazovanja, društvenog položaja, bračnog ili obiteljskog statusa, dobi, zdravstvenog stanja, invaliditeta, genetskog naslijeđa, rodnog identiteta, izražavanja ili spolne orijentacije.

Cilj edukacije je bio senzibiliziranje zaposlenika E Savjetovanja za korištenje pristupa u radu s klijentima i suradnicima koji se temelji na pravu na jednakost i nediskriminaciji. Takvim pristupom neutralizirat će se neosjetljivost na rodne razlike, poticat će se jednako postupanje prema svima, neovisno o obrazovanju, društvenom položaju, imovinskom stanju, invaliditetu, dobi, spolnoj orijentaciji i dr., ali i unaprijediti kvaliteta radne okoline.

Svrha edukacije je bila olakšati primjenu zakona u praksi (Zakona o suzbijanju diskriminacije, Zakon o ravnopravnosti spolova, Zakon o radu) i omogućiti poslodavcu suzbijanje diskriminacije na radnom mjestu te osigurati radno okruženje u kojem će muškarci i žene imati jednake mogućnosti u radu, uključujući zaštitu od svih oblika diskriminacije. Konkretno, svrha je:

- uklanjanje diskriminacije
- pružanje uputa poslodavcu o koracima koje je potrebno poduzeti kako bi se zaposlenicima osiguralo radno okruženje u kojem je isključena diskriminacija
- promicanje jednakih mogućnosti muškaraca i žena prilikom zapošljavanja i na radnom mjestu

Jednake mogućnosti opisuju pravednu raspodjelu uvjeta za život bez diskriminacije i istovremeno uz priznavanje razlika i raznolikosti. Kako bi se omogućile i stvorile jednake mogućnosti za sve treba postojati spremnost da se ne diskriminira nikoga, kao i prepoznavanje posebnih potreba i diskriminatorskih mehanizama u društvu koje zahtijeva aktivne prilagodbe. Samo jednako postupanje prema svim tražiteljima zaposlenja, svim članovima tima ili svim klijentima u mnogim slučajevima nije dovoljno. Neutralni kriteriji poput znanja jezika ili diplome formalnog obrazovanja mogu stvoriti prepreke visoko kvalificiranim prijaviteljima iz drugih zemalja te dovesti do njihove diskvalifikacije. Segregacija u obrazovanju može umanjiti šanse pri ulasku na tržište rada. Te čimbenike mogu otežati podrijetlo kao i predrasude što će na kraju rezultirati marginalizacijom te osobe. Kako bi se postigle jednake mogućnosti za sve, moraju se priznati raznolikosti i različite polazne pozicije u društvu koje se temelje na različitom podrijetlu. Pri razvijanju strategija za postizanje jednakih mogućnosti za sve, E Savjetovanje mora:

-
- **prepoznati (strukturnu) diskriminaciju**
  - **biti spremna na borbu protiv diskriminacije**
  - **razviti mjere za smanjenje barijera za skupine izložene strukturnoj diskriminaciji**

E - SAVJETOVANJE, obrt za usluge, vl. Antonio Erceg
Vukomerec 36, 10 000 Zagreb, Hrvatska
E: antonio@esavjetovanje.hr | W: www.esavjetovanje.hr
OIB: 47026491707 | MB: 97911518
IBAN: HR11236000011027181 | SWIFT: ZABAHR2X

Ključni promotivni čimbenici potrebni za uspješnu realizaciju prava na jednakost i nediskriminaciju:

- Predanost menadžmenta
- Uključenost ključnih aktera unutar organizacije
- Razvoj zajedničkog razumijevanja raznolikosti i nediskriminacije
- Razvoj zajedničke vizije te uključenje iste u sve strukture
- Pristup usmjeren ka procesu
- Pozitivna povratna informacija klijenata

Najčešće prepreke u provedbi strategije za upravljanjem raznolikošću su nedostatak osviještenosti o diskriminaciji, strah zaposlenika da će uvođenjem politike raznolikosti izgubiti posao jer struktura zaposlenih mora biti raznolika te nedostatak financijskih sredstava i radne snage. Kako bi se navedene prepreke prevladale, E Savjetovanje treba napraviti promjene i u tom procesu uključiti sve djelatnike. Čim se počne s procesom reorganizacije strukture doći će do prednosti kao što su:

- smanjen broj bolovanja
- veća motiviranost zaposlenika
- manji broj sukoba među zaposlenicima
- zapošljavanje pravih osoba za prave poslove
- ulaganje punog potencijala zaposlenika
- stvaranje nove ciljane skupine potrošača, a koje postaju vidljive i pridonose smanjenju troškova

2. Zakonski okvir

Nejednako postupanje prema pojedincima ili skupinama zbog posebnih karakteristika ili njihove pripadnosti određenoj skupini (po osnovi spolne orijentacije, spola, etničkog podrijetla, itd.) smatra se diskriminacijom. U Republici Hrvatskoj „Zakon o suzbijanju diskriminacije“ seže izvan okvira europskog minimuma jer osigurava ostvarivanje jednakih mogućnosti i uređuje zaštitu od diskriminacije na osnovi rase ili etničke pripadnosti ili boje kože, spola, jezika, vjere, političkog ili drugog uvjerenja, nacionalnog ili socijalnog podrijetla, imovnog stanja, članstva u sindikatu, obrazovanja, društvenog položaja, bračnog ili obiteljskog statusa, dobi, zdravstvenog stanja, invaliditeta, genetskog naslijeđa, rodnog identiteta, izražavanja ili spolne orijentacije.

Zaštita predmetnim Zakonom primjenjuje se u E Savjetovanju „osobito“ u područjima:

- rada i radnih uvjeta
- mogućnosti obavljanja samostalne ili nesamostalne djelatnosti, uključujući kriterije za odabir i uvjete pri zapošljavanju te napredovanja
- pristup svim vrstama profesionalnog usmjeravanja, stručnog osposobljavanja i usavršavanja te prekvalifikacije
- obrazovanja
- socijalne sigurnosti
- mirovinskog i zdravstvenog osiguranja
- osiguranja za slučaj nezaposlenosti, zdravstvene zaštite
- pristupa dobrima i uslugama te pružanju istih
- sudjelovanja u kulturnom i umjetničkom stvaralaštvu

Zakon sadrži i određenu odredbu koja zabranjuje segregaciju, što znači prisilno i sustavno razdvajanje osoba po bilo kojoj osnovi temeljem tog Zakona.

E - SAVJETOVANJE, obrt za usluge, vl. Antonio Erceg
Vukomerec 36, 10 000 Zagreb, Hrvatska
E: antonio@esavjetovanje.hr | W: www.esavjetovanje.hr
OIB: 47026491707 | MB: 97911518
IBAN: HR11236000011027181 | SWIFT: ZABAHR2X

U sljedećim se slučajevima stavljanje u nepovoljniji položaj ne smatra diskriminacijom:

- kada je takvo postupanje određeno zakonom u cilju očuvanja zdravlja i prevencije kaznenih i prekršajnih djela te kada su upotrijebljena sredstva primjerena i nužna cilju koji se želi postići
- pozitivne akcije, u cilju poboljšanja položaja etničkih, vjerskih, jezičnih ili drugih manjina
- u odnosu na određeni posao kada je priroda posla takva
- pri zasnivanju radnog odnosa, uključenja u članstvo te u djelovanju koje je u skladu s naukom i poslanjem crkve i vjerske zajednice
- na temelju dobi i spola pri ugovaranju uvjeta u osiguranju u skladu s relevantnim i točnim statističkim podacima, pri čemu troškovi vezani uz trudnoću i majčinstvo ne mogu opravdati razlike
- određivanja najniže dobi i/ili profesionalnog iskustva i/ili stupnja obrazovanja kao uvjeta za zasnivanje radnog odnosa
- određivanja prikladne i primjerene najviše dobi kao razlog za prestanak radnog odnosa te propisivanje dobi kao uvjeta za stjecanje prava na mirovinu
- stavljanje u nepovoljniji položaj pri uređivanju prava i obveza iz obiteljskog odnosa kada je to određeno zakonom, a osobito u cilju zaštite prava i interesa djece

3. Strategija za promicanje jednakih mogućnosti i nediskriminacije

Postoji širok raspon strategija koje mogu doprinijeti uklanjanju diskriminacije i promicanju jednakih mogućnosti u organizaciji. Međutim, postoje osnovni principi koji se trebaju poštivati kako bi se osigurala uspješna provedba:

- Sveobuhvatna strategija – Izolirane aktivnosti samo kako bi se „nešto napravilo“ nisu se pokazale uspješnim. Ključ uspjeha je u sveobuhvatnoj strategiji.
- Uključenost dionika – Strategiju treba razvijati rukovodstvo organizacije uz sudjelovanje što većeg broja dionika. Kako bi upravljanje raznolikošću bilo uspješno, svijest o raznolikosti i nediskriminaciji treba se proširiti na sve razine organizacije, na sve razine hijerarhije i unutar svih odjela.
- Praćenje i evaluacija – Trajno praćenje i evaluacija svih aktivnosti koje se provode prema važnosti za cjelokupnu strategiju i spremnost da ih se prilagodi ako je potrebno.

Nakon promjene upravljačke procedure u svrhu osiguravanja nediskriminirajuće strukture i upravljanja raznolikošću sljedeći korak je razvoj plana za provedbu. Ključne proceduralne mjere u planiranju su:

1) Vizija raznolikosti u organizaciji

Razvoj vizije raznolikosti i jednakosti. Kako bi se stvorilo zajedničko shvaćanje općeg cilja temelji svake strategije i mjerenja trebali bi biti uključeni u profil organizacije i biti transparentni za sve zaposlenike.

2) Definiranje posebnih ciljeva

Na osnovi vizije formuliraju se posebni ciljevi koji pomažu pri razvoju konkretnih strategija i mjera.

3) Identifikacija ključnih aktera

U fazi planiranja organizacija treba napraviti analizu dionika koja će pokazati koji su dionici potrebni kako bi se postigli ciljevi.

4) Identifikacija potencijalnih prepreka i promotivnih čimbenika

U svakoj organizaciji postoje prepreke (strukturne prepreke, otpor odjela na promjene, strah zaposlenika, financijska ograničenja, nedostatak znanja) koje se moraju identificirati u tijeku provedbe. Sukladno tome, treba razviti strategiju prevladavanja tih prepreka i to mora biti sastavni dio sveukupne strategije.

E - SAVJETOVANJE, obrt za usluge, vl. Antonio Erceg
Vukomerc 36, 10 000 Zagreb, Hrvatska
E: antonio@esavjetovanje.hr | W: www.esavjetovanje.hr
OIB: 47026491707 | MB: 97911518
IBAN: HR11236000011027181 | SWIFT: ZABAHR2X

5) *Razvoj i provedba mjera*

Nakon analize organizacijskih parametara razvoj mjera može započeti. Isti mora sadržavati detaljan plan resursa i vremenski okvir, (određene) odgovornosti i definirane mjerljive rezultate.

6) *Evaluacija*

Sve se mjere moraju pratiti s obzirom na njihovu primjerenost, prikladnost i razmjernost u postizanju definiranih ciljeva.

7) *Redefiniranje posebnih ciljeva i prilagodba mjera*

Evaluacija može pokazati nedostatke u koncepciji i/ili u provedbi mjera što može dovesti do prilagodbe ili redizajna postojećih mjera. Pokaže li evaluacija da ciljevi više nisu relevantni ili da nisu u skladu s vizijom, važna je spremnost da se redefiniiraju posebni ciljevi.

4. Politika jednakih mogućnosti i nediskriminacije E Savjetovanja

Kodeks ponašanja je važan temelj za kvalitetu usluge. Naš je cilj da E Savjetovanje postane poznat po vjerodostojnosti i nediskriminaciji što znači da svi zaposlenici organizacije moraju:

- Poštivati načela nediskriminacije i jednakog postupanja
- Promicati i provoditi ideju raznolikosti
- Biti pravedni – odnositi se prema svima sa poštovanjem
- Brinuti se za zaposlenike – voditi računa kako aktivnosti organizacije utječu na druge i da te aktivnosti nikada ne budu diskriminirajuće
- Biti proaktivni – preuzeti inicijativu u borbi protiv diskriminacije
- Biti odgovorni – promicati pozitivne mjere kako bi se osigurale jednake mogućnosti.

Jednake mogućnosti pri zapošljavanju

E Savjetovanje je organizacija koja poštuje načela jednakih mogućnosti i nediskriminacije. Odluke se donose bez obzira na boju kože, vjeru, spol, spolnu orijentaciju, godine, nacionalnu ili etničku pripadnost, invalidnost ili bilo koju drugu karakteristiku. E Savjetovanje poštuje i promiče načela ravnopravnosti spolova, jednakih mogućnosti i nediskriminacije po bilo kojoj osnovi uključujući navedeno i kroz zapošljavanje, rast plaća, edukacije, napredovanje i omogućavanje pristupačnosti osobama s invaliditetom.

Ponašanje među zaposlenicima te prema klijentima i drugim dionicima

Svaki zaposlenik odnosit će se prema kolegama, klijentima i drugim dionicima s poštovanjem. Uznemiravanje bilo koje vrste na radnom mjestu neće se tolerirati. Bilo koji oblik diskriminacije ili neravnopravnog odnosa prema klijentima strogo je zabranjen. Svi zaposlenici E Savjetovanja dužni su poštivati nediskriminacijska načela u odabiru klijenata, poslovnih partnera, dobavljača i drugih dionika.

Usluge E Savjetovanja

Dio predanosti E Savjetovanja načelu nediskriminacije ogleda se u tome što su usluge organizacije u najvećoj mjeri uporabljive svim ljudima, bez potrebe za (pre)velikim prilagodbama ili posebnim dizajnom.

Odlike E Savjetovanja i njezinih usluga:

- Brzina, profesionalnost, temeljitost i kompetentnost
- Pouzdanost, raspoloživost, sigurnost
- Povjerljivost odnosa s klijentom te tajnost razmijenjenih podataka
- Fokusiranost na zaštitu interesa klijenta
- *Cost-sensitive* zaštita klijenta i smanjenje troškova
- Fokus na želje klijenata
- Fleksibilni cjenovni razredi